

Metodebeskrivelse for tarifiering af lokale sammenslutninger af netkunder

Marts 2024

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Baggrund for anmeldelsen	3
1.2	Anvendelsesområde.....	4
2	Lovgrundlag	4
2.1	Den nye hjemmelsbestemmelse i elforsyningsloven	4
2.2	Det øvrige relevante retsgrundlag	5
3	Vilkår for lokale sammenslutninger af netkunder	6
3.1	Geografisk afgrænsning	6
3.2	Antal netkunder pr. sammenslutning.....	7
3.3	Krav om elproducerende anlæg	8
3.4	Fordeling af udgifter i sammenslutningen	9
4	Fastsættelse af priselementer	9
4.1	Afregningspunkter	10
4.2	Abonnement	11
4.3	Effektbetaling.....	11
4.4	Betaling baseret på energi (kWh-betaling)	14
4.5	Indfødningsstarif.....	16
5	Eksempler på konsekvenser for sammenslutninger	17
6	Konsekvenser for øvrige kunder	18
7	Afvejninger om omkostningsægthed, transparens, rimelighed og ikke-diskrimination	18
7.1	Omkostningsægthed	18
7.2	Rimelighed.....	19
7.3	Transparens	19
7.4	Ikke-diskrimination.....	19
8	Metodens sammenhæng med den øvrige udvikling i tariferingen	19
9	Høringsproces	20
10	Ikrafttrædelse	20

1 Indledning

Metoden introducerer en ny tarifiering for kundekategorien "lokale sammenslutninger af netbrugere", jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt. Metoden er relevant for netkunder tilsluttet i distributionsnettet på 0,4 kV-niveau i lavspændingsnettet og direkte i en 10/0,4 kV transformerstationen på lavspændingssiden. Lokale sammenslutninger af netbrugere forstås som én eller flere aktører, der tilsammen råder over både forbrug og produktion.

Formålet med ordningen er at understøtte, at netkunder kan medvirke til en mere effektiv anvendelse af elnettet ved at give lokale sammenslutninger af netbrugere incitament til at optimere *samtidig*heden i forbrug og produktion. Dette kan eventuelt medvirke til en reduceret maksimal belastning af elnettet og et potentielt reduceret behov for at udbygge elnettet, hvilket vil være en samfundsøkonomisk gevinst i form af sparede omkostninger til gavn for alle kunderne i netselskabet.

Med lovændringen (Lov nr. 415 af 25/04/2023) af elforsyningsloven fik netselskaberne mulighed for prisdifferentiering for *lokale sammenslutninger af netbrugere* på alle spændingsniveauer, hvilket har åbnet op for at indføre en særlig tarifieringsmetode, som tilskynder til, at elnettets kapacitet kan udnyttes mere optimalt af en gruppe af netkunder. Det er imidlertid fortsat helt afgørende, at tarifieringen er omkostningsægte, og at kundegruppen betaler de omkostninger, de giver anledning til.

For den nye kundekategori, lokale sammenslutninger af netbrugere, vil effektbetaling blive introduceret som en del af betalingen samtidig med, at tidsdifferentiering fortsat skal fungere som et incitamentsskabende prissignal for kundegruppen. Introduktionen af effektbetaling vil modsvares af en tilsvarende lavere tidsdifferentieret energitarif for kundegruppen.

Den anmeldte metode finder anvendelse for kunder i Cerius' og Radius Elnets netområder, som opfylder betingelserne og ansøger om at blive tariferet som en *lokal sammenslutning af netkunder*. Metoden berører ikke forbrugskunder, producenter og egenproducenter på C- og B-lav-niveau, som ikke ønsker at indgå i en lokal sammenslutning af netkunder, ligesom den ikke berører A-høj, A-lav og B-høj-kunder i det hele taget. Alle disse kundegrupper tariferes fortsat med udgangspunkt i den nugældende godkendte tarifieringsmetode. Den nye tarifieringsmetode for lokale sammenslutninger af netkunder tager i øvrigt også afsæt i den nuværende tarifieringsmodel, Tarifmodel 3.0, herunder fordelingen af omkostninger på kundegrupper vha. vandfaldsprincippet. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 4 i denne metodeanmeldelse.

Der er udarbejdet et sæt *vilkår og betingelser* som en sammenslutning af netkunder vil være underlagt. Disse fremgår af appendiks 2 til denne metodeanmeldelse. Betingelserne regulerer sammenslutningens og netselskabets rettigheder og forpligtelser i relation til sammenslutningens fælles tarifiering og vil udgøre et tillæg til tilslutningsbestemmelserne. Metodeanmeldelsen vil også belyse de væsentligste metodevalg, der er taget i forbindelse med udarbejdelsen af vilkårene.

I *vilkår og betingelserne* er der anvendt begrebet *lokal sammenslutning af netkunder* i stedet for *lokal sammenslutning af netbrugere*. Dette er for at gøre det lettere forståeligt for de kunder, der vil have interesse i at danne sammenslutninger, idet netkundebebegrebet er mere alment kendt og forståeligt, end netbrugere, som fremgår af lovbestemmelsen. Nedenfor anvendes derfor også betegnelsen *lokal sammenslutning af netkunder*.

1.1 Baggrund for anmeldelsen

Udbygningen af vedvarende energi er en central faktor for at indfri målsætningen om 70% reduktion af CO₂-udledningen i 2030. Det er derfor afgørende at etablere effektive rammer for udviklingen af vedvarende energiproduktion, herunder også lokal produceret vedvarende energi.

Lovgivningen har indtil for nylig sat begrænsninger for netselskabernes muligheder ift. at kunne understøtte og fremme lokal involvering i vedvarende elproduktion gennem tarifieringen. Der har således ikke tidligere været hjemmel i elforsyningsloven til, at netselskaber kunne prisdifferentiere geografisk eller ift. lokale

sammenslutninger af netkunder og på den måde skabe incitamenter til, at netkunder udnytter elnettet mere effektivt ved aktiv styring af deres forbrugsinstallationer og produktionsfaciliteter.

Denne hjemmel er nu tilvejebragt med en ændring i elforsyningslovens § 73.¹ Bestemmelsen giver mulighed for, at netselskaber kan prisdifferentiere på baggrund af en geografisk afgrænsning overfor lokale sammenslutninger af netkunder.

En lokal sammenslutning af netkunder vurderes at rumme et potentiale i forhold til at styrke det lokale engagement om den grønne omstilling og øge hastigheden med udbygning af vedvarende energiproduktion. Cerius-Radius ønsker at understøtte lokale sammenslutninger af netbrugere gennem information og data, samt ved en videreudvikling af tarifieringsmetoder og vilkår for sammenslutningerne.

1.2 Anvendelsesområde

Formålet med nærværende metodeanmeldelse er at udnytte de nye muligheder med elforsyningslovens § 73 stk. 1, 4. pkt. og dermed introducere en ny tarifieringsmetode for lokale sammenslutninger af netkunder. Kunder, der opfylder kravene for at indgå i og blive tariferet som en lokal sammenslutning af netkunder, kan vælge at indgå en sådan sammenslutning på frivillig basis. Der er således tale om et supplement til det eksisterende metodegrundlag for tarifiering og den ny metode ændrer ikke på tarifieringen for eksisterende kunder, der ikke ønsker at indgå en i lokal sammenslutning af netkunder.

Metoden omfatter rene forbrugskunder, egenproducenter og producenter tilsluttet distributionsnettet under 10/0,4 kV transformerstationer som enten er B-lav eller C-kunder. Metoden omfatter ikke kunder tilsluttet distributionsnettet på 10 kV og 50 kV niveau som B-høj, A-lav og A-høj kunder.

Det skal bemærkes, at denne metode ikke berører Energinets tarifiering.

2 Lovgrundlag

Nedenfor redegøres der for det relevante lovgrundlag i forhold til metodeanmeldelsen.

2.1 Den nye hjemmelsbestemmelse i elforsyningsloven

Elforsyningslovens § 73, stk. 1, 4. pkt., fastslår følgende: *”Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.”*

Det følger af lovbemærkningerne til bestemmelsen (lov nr. 415 af 25/04/2023), at en lokal sammenslutning af netbrugere skal forstås som én eller flere aktører, der tilsammen råder over både forbrug og produktion. Hensigten med bestemmelsen er at skabe mulighed for at udvikle nye tarifmetoder, der kan understøtte en mere optimal udnyttelse af det lokale distributionsnet. Bestemmelsen giver en ramme for tarifierings- og afregningsmodeller, der kan skabe incitament til hensigtsmæssig placering af forbrug og produktion, og samtidig i brugen heraf, inden for et lokalt geografisk område.

Bestemmelsen åbner op for en tarifiering af deltagerne i en sammenslutning af netbrugere ved en samlet fælles tarifafregning af sammenslutningen af netbrugere. En fælles tarifafregning af en lokal sammenslutning af netbrugere kan med en fornuftig metode forløse eventuelle fordele for det kollektive elnet til en reduceret betaling for sammenslutningen.

¹ Lov om ændring af lov om elforsyning og lov om afgift af elektricitet, vedtaget med lov nr. 415 af 25/04/2023

En fælles tarifafregning af sammenslutninger af netbrugere indebærer, at tarifgrundlaget kan afregnes samlet i ét nyt målepunkt oprettet i Datahub. Det vil sige, at i stedet for at afregne nettarif på de individuelle elmålere, så afregnes der i stedet i ét samlet (virtuelt) målepunkt. En fælles tarifafregning vil ikke have betydning for netkundernes individuelle aftagenumre, der fortsat anvendes til afregning af bl.a. elafgift og til selve strømmen. Lovgivningen fastsætter imidlertid ikke nærmere rammer eller kriterier for, hvem der kan omfattes af dette, eller hvordan det skal foregå, og det er derfor op til netselskabet at opsætte rammerne for, hvordan en sådan sammenslutning kan dannes og under hvilke betingelser.

Det fremgår i øvrigt af lovens bemærkninger at "*lokal kollektiv tarifiering må ikke medføre tarifstigninger for øvrige netbrugere*". Dette følger imidlertid allerede naturligt af eksisterende bestemmelser i elforsyningsloven om priser og betingelser for kollektive elforsyningsvirksomheder, jf. nedenfor.

2.2 Det øvrige relevante retsgrundlag

Udover den konkrete hjemmelsbestemmelse ovenfor, så er de relevante retlige rammer for tarifiering elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73.

Af elforsyningslovens § 73 fremgår følgende:

"De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder."

Det følger af bestemmelsen, at priserne skal være 1) omkostningsægte i forhold til hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til, 2) rimelige, 3) objektive og 4) ikke-diskriminerende.

Metoden er udarbejdet i overensstemmelse med disse hensyn.

Elforsyningslovens § 73 a fastslår desuden, at Forsyningstilsynet skal godkende alle metoder for fastsættelse af priser og betingelser for kollektive elforsyningsvirksomheder:

Af elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, fremgår det, at tariffer (priser), der opkræves af netoperatører for adgang til nettet skal 1) afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger 2) være gennemsigtige og 3) anvendes uden forskelsbehandling. Derudover skal priserne tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet.

Det følger desuden af artikel 18, stk. 1, at den metode, der anvendes på neutral vis skal understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til systembrugere og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Det må hverken være positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og metoden må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug.

Elmarkedsforordningen pålægger netselskaberne at sikre, at tarifieringsmetoderne tager hensyn til netsikkerhed, fleksibilitet og at priserne på neutral vis understøtter effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter. Kriteriet om samlet langsigtet effektivitet, bl.a. ved anvendelse af fleksibilitet i energisystemet, findes ikke på tilsvarende vis i elforsyningslovens § 73 a. Der findes dog en tilsvarende formulering i elforsyningslovens formålsbestemmelse, hvoraf det fremgår: "at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til klima, miljø, elforsyningsikkerhed, forbrugerbeskyttelse og samfundsøkonomi". Af stk. 2 i formålsbestemmelsen fremgår det, at loven desuden skal "sikre elkunder adgang til rimelige priser, fremme fleksibilitet i energisystemet og sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer.

Disse bestemmelser er centrale i forhold til Cerius-Radius anmeldelse af en ny supplerende metode for afregning af lokale sammenslutninger af netkunder, som netop har til formål at understøtte lokal fleksibilitet og fremme en effektiv anvendelse af elnettet og hermed af de økonomiske ressourcer. Cerius-Radius finder desuden, at metoden flugter med kriteriet i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, om at understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter, som findes tilsvarende i formålsbestemmelsen i elforsyningsloven.

Både elmarkedsforordningen og elforsyningsloven fastlægger et krav om, at tarifieringen skal være omkostningsægte. Cerius-Radius har lagt vægt på dette krav, idet metoden er udarbejdet så den samlede tarifiering afspejler de faktiske omkostninger, som kundegruppen giver anledning til.

Elmarkedsforordningen rummer krav om, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling, hvilket svarer til kriteriet om ikke-diskrimination i elforsyningslovens § 73, stk. 1. Cerius-Radius har udarbejdet vilkår og betingelser for den nye metode, som sikrer, at alle kunder har samme muligheder.

Nedenstående afsnit belyser de væsentligste vilkårsbestemmelser, som er fastsat for at kunne danne en sammenslutning af netbrugere, og der henvises til appendiks 2 for en udtømmende beskrivelse af vilkårene.

3 Vilkår for lokale sammenslutninger af netkunder

Der er fastlagt en række vilkår og betingelser for lokale sammenslutninger af netkunder. Disse er beskrevet i appendiks 2. Vilkårene er fastlagt med udgangspunkt i et hensyn om at give de bredest mulige rammer for at kunne etablere en lokal sammenslutning af netkunder. Samtidig har det dog været prioriteret at fastlægge kriterier, som kan sikre sammenhæng mellem tarifiering og incitamenter til en reduceret belastning, der kan give omkostningsmæssige besparelser.

Vilkårene er udarbejdet under hensyntagen til elforsyningslovens § 6d og § 73, herunder at vilkårene skal være rimelige, objektive og ikke-diskriminerende og gennemsigtige.

For at kunne blive omfattet af den nye tarifieringsmetode skal kunderne danne en lokal sammenslutning af netkunder. De fire overordnede krav for at danne en sammenslutning er,

1. at alle medlemmer i sammenslutningen skal være tilsluttet under den samme 10/0,4 kV transformerstation,
2. sammenslutningen skal bestå af mindst 2 kunder,
3. sammenslutningen skal være etableret med cvr-nummer, og
4. sammenslutningen skal have etableret produktionsanlæg med en samlet installeret kapacitet på minimum 25 kW.

Ved oprettelse af en lokal sammenslutning af netkunder vil netselskabet oprette et nyt virtuelt beregnet målepunkt med selvstændigt aftennummer i Datahubben. Sammenslutningen skal registreres som ny netkunde på det nyoprettede målepunkt og vælge en elleverandør ligesom for alle andre målerpunkter. Det virtuelle målepunkt vil være en summering af målinger fra de deltagende netkunders individuelle aftennumre og vil danne grundlaget for en fælles afregning af nettariffer for sammenslutningen. Netkunderne vil bevare deres individuelle netselskabs-elmåler, som fortsat vil danne grundlag for individuel afregning af elafgift og energi samt Energinets tariffer.

3.1 Geografisk afgrænsning

Et fysisk sammenhængende elnet er afgørende for, at en lokal sammenslutning af netkunder kan optimere samtidigheden i forbrug og produktion, som kan give en fordel i forhold til brugen af det kollektive elnet. Den geografiske afgrænsning af kunder, der kan være en del af samme lokale sammenslutning af netkunder, er

derfor fastsat til at være netkunder, der er tilsluttet under den samme 10/0,4 kV transformestation i distributionsnettet på lavspændingssiden.

Lovgrundlaget indikerer, at der skal være en form for geografisk tilknytning, hvorfor det i sagens natur har været nødvendigt at fastsætte en geografisk afgrænsning, og det er vurderet, at kundens tilslutningspunkt i distributionsnettet er et objektivt og transparent kriterie. Samtidig er det vurderet, at afgrænsningen giver gode muligheder for kunderne til at kunne danne lokale sammenslutninger.

Afgrænsningen indebærer imidlertid, at det kun er muligt for netkunder tilsluttet på lavspændingsniveau af en 10/0,4 kV transformestation at danne en sammenslutning, da det kræver en tilslutning i lavspændingsnettet eller direkte i transformestationen på 0,4 kV siden. Der er flere årsager til denne afgrænsning. For det første er der lagt vægt på, at kunderne under en sammenslutning skal belaste de samme netkomponenter. Dette kan være svært at sikre, hvis afgrænsningen sker højere oppe i nettet – i hvert fald i forhold til underliggende netkomponenter. Samtidig har Cerius-Radius oplevet den største efterspørgsel fra netkunder tilsluttet lavspændingsnettet, hvorfor det er naturligt at starte med at tilbyde tarifieringsmetoden på dette niveau. På et senere tidspunkt, vil det blive evalueret, om tarifieringsmetoden med tiden skal udvides og videreudvikles til også at omfatte kunder tilsluttet højere spændingsniveauer eller kunder på tværs af spændingsniveauer. Dette vil dog medføre en række kompleksiteter i forhold til at sikre omkostningsægtighed i tarifieringsmetoden.

Det fysiske krav om at være tilsluttet under samme 10/0,4 kV transformestation er et væsentligt krav, da hele tarifieringsprincippet er bygget op omkring de fordele, som sammenslutningerne kan give det kollektive elnet i form af samplacering af forbrug og produktion under samme fysiske 10/0,4 kV transformestation.

Dette indebærer også, at der er foretaget et metodevalg. I de tilfælde, hvor netselskabet har behov for at ændre i elnettets opbygning, inklusive flytning af kunder fra én transformestation til en anden, kan der opstå en risiko for, at visse medlemmer af en lokal sammenslutning af netkunder vil blive berørt. Dette betyder, at der potentielt ikke længere vil være en fysisk forbindelse mellem medlemmerne. Som en konsekvens kan det blive nødvendigt for visse medlemmer at forlade den lokale sammenslutning af netbrugere, hvis de ikke længere er tilsluttet samme 10/0,4 kV transformestation.

De nærmere vilkår er beskrevet i "Vilkår og betingelser for lokale sammenslutninger af netkunder" (jf. appendiks 2), herunder at netselskabet vil give et varsel herom til sammenslutningen for de berørte kunder, hvorfor det er vurderet, at vilkåret er rimeligt og transparent.

3.2 Antal netkunder pr. sammenslutning

I henhold til lovbemærkningerne til den ny bestemmelse i elforsyningsloven skal lokale sammenslutninger af netbrugere forstås som én eller flere aktører, der råder over både forbrug og produktion, og lovbestemmelsen udelukker derfor i udgangspunktet ikke en selvstændig privat person fra at være omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde. Cerius-Radius anser det imidlertid ikke som hensigtsmæssigt, at blot én selvstændig privat person alene kan fungere som en "lokal sammenslutning af netkunder". Dels vil dette potentielt muliggøre en unødigt grad af kompleksitet og dels skabe et element af spekulationsmuligheder, da det muliggøres, at enkeltkunder kan vælge, hvorvidt de vil tariferes efter nugældende tarifieringsprincip eller lade sig tarifere efter nærværende metode ved oprettelse af en "lokal sammenslutning af netkunder", hvor alene enkeltkunden indgår.

For at oprette en sammenslutning er det som følge heraf derfor krævet, at mindst to netkunder går sammen og danner en sammenslutning under ét CVR-nummer for at udgøre en juridisk enhed, og hver af kunderne skal råde over mindst ét aftagenummer. Der er ingen specifik begrænsning for, hvor mange netkunder, der kan deltage i en sammenslutning. I praksis vil der dog være visse fysiske begrænsninger, såsom hvor mange kunder, der fysisk kan være tilsluttet under samme transformestation, hvilket indirekte kan begrænse antallet af deltagere. En sammenslutning kan bestå af individuelle kunder, boligforeninger, virksomheder osv., og kan også inkludere netkunder på forskellige udføringer, så længe de øvrige krav til sammenslutningen overholdes.

Der er ingen krav til, hvilken type kunde på lavspændingsnettet, som kan indgå, hvorfor vilkåret er ikke-diskriminerende. Kravet om, at sammenslutningen skal udgøre en juridisk enhed, vurderes også at være et rimeligt kriterie, idet sammenslutningen pålægges en række administrative opgaver, herunder vedrørende betalingsforhold, og disse vurderes bedst at kunne varetages, hvis sammenslutningen udgør en juridisk enhed.

3.2.1 Særligt vedr. kundens til og fraflytning

I metoden ligger et valg om, at når et aftage nummer er tilmeldt og indtrådt i en sammenslutning, vil det forblive i sammenslutningen, selvom kunden der har tilmeldt sit aftage nummer, flytter fra sin adresse. En indtræden i en sammenslutning er derfor som udgangspunkt en permanent tilmelding af aftage nummeret. Tarifieringen er derfor tilknyttet aftage nummeret, og ikke den pågældende kunde.

Et alternativ kunne have været at lade tilmeldingen være knyttet til den enkelte kunde, men det vurderes, at det vil være en administrativ meget tung proces både for sammenslutningen og for netselskabet at administrere tarifieringen efter kunders til- og fraflytninger. Hertil skal nævnes, at netselskaber ikke har systemer eller processer, der understøtter administration af flytninger, da ansvaret herfor er pålagt elleverandørerne. Samtidig er vores vurdering, at en indtræden i en sammenslutning bør anses som et tilslutningsforhold, der er knyttet til den tekniske installation, da tilmeldingen er bundet op på det enkelte aftage nummer.

Metodevalget vil i praksis kun påvirke den kunde, der flytter ind på et tilmeldt aftage punkt. En ny kunde, der tilflytter et aftage punkt, der allerede indgår i en sammenslutning, vil blive orienteret herom af sammenslutningen, jf. vilkårene, og har altid mulighed for at melde sig ud, hvorfor det vurderes, at vilkåret er rimeligt. Hverken en sammenslutning eller netselskabet kan derfor pålægge en kunde at være en del af en sammenslutning, og på den måde sikres kundens frie valg.

3.3 Krav om elproducerende anlæg

Det er et krav, at der indgår elproduktion i sammenslutningen, da formålet med den nye bestemmelse, jf. lovbemærkningerne, netop er at optimere samtidigheden i forbrug og produktion. Det fremgår således af lovforslagets lovbemærkninger: "*Sammenslutninger kan defineres ud fra størrelsen og karakteren af deres samlede forbrug og produktion...*".

Cerius-Radius har fastlagt et vilkår om at de elproducerende anlæg skal være registreret i Energistyrelsens stamdataregister og have en samlet installeret kapacitet på mindst 25 kW. Desuden skal alle anlæg være tilsluttet på lavspændingssiden af 10/0,4 kV transformerstationen. Når der åbnes for forskellige typer tarifiering, vil der være en risiko for, at kunder vil spekulere i at blive omfattet af nærværende metode for at reducere deres betaling for netydelsen. Kravet om en elproduktionskapacitet på mindst 25 kW er således introduceret for at minimere risikoen for, at kunder forsøger at anvende tarifieringsmetoden spekulativt.

Minimumskapaciteten på 25 kW pr. sammenslutning forhindrer kunder i at opsætte bagatelagte produktionsanlæg for at blive omfattet af tarifieringsmetoden. Vilkåret vurderes som rimeligt, idet det er i overensstemmelse med lovens bemærkninger og formål, der sigter mod at fremme en omkostningseffektiv grøn omstilling, herunder øget integration af vedvarende energi.

Der er ingen specifikke begrænsninger for, hvilken type elproduktion der kan inkluderes, så længe der er en mulighed for produktion af elektricitet. Dette inkluderer dog ikke batterianlæg, som i denne sammenhæng ikke kan anses for produktion. Tilslutning af produktionsanlæg og de målekrav, der gælder for dem, følger de almindelige regler og er derfor ikke nærmere beskrevet i metodeanmeldelsen.

Hvis produktionsanlægget er installationstilsluttet som egenproducent, vil tarifieringen blive baseret på målinger af både elforbrug og produktion, der er knyttet til det tilhørende aftage nummer. Det individuelle aftage nummer vil fortsat blive øjebliksafregnet for energi, elafgifter og Energinets tariffer, uafhængigt af deres deltagelse i sammenslutningen.

3.3.1 Særligt om batterier

Batterianlæg vil som nævnt ovenfor ikke være kvalificerende som en del af de nødvendige 25 kW installeret produktionskapacitet for oprettelse af en sammenslutning. Dog vil batterianlæg ikke blive ekskluderet fra at kunne være en del af en sammenslutning, det vil blot ikke være kvalificerende.

3.4 Fordeling af udgifter i sammenslutningen

Det fremgår af vilkårene, at betalingen for sammenslutningens fælles brug af distributionsnettet – det vil sige tarifieringen for elnetydelsen – vil foregå via den af sammenslutningen valgte elleverandør.

Sammenslutningen er selv ansvarlig for den efterfølgende fordeling af betalingen for brug af distributionsnettet mellem medlemmerne i sammenslutningen, og dette er ikke et anliggende for netselskabet.

For at sammenslutningen kan fordele udgifterne indbyrdes, kræves det, at sammenslutningen har adgang til medlemmers forbrugsdata. Den lokale sammenslutning af netkunder kan få de nødvendige forbrugsdata via de almindeligt tilgængelige kanaler, såsom tredjepartsadgang i DataHub, eller at medlemmerne i sammenslutningen vælger den samme elleverandør el.lign. Fordelingen af betalingen for elnetydelsen er i øvrigt elnetselskabet uvedkommende.

Ovenstående udgør de grundlæggende vilkår og kriterier for kunder, der ønsker at indgå i en sammenslutning. Vilkårene giver brede rammer for kunder til at danne sammenslutninger, og de afgrænsninger og kriterier, der er fastlagt, er at betragte som rimelige, objektive, ikke-diskriminerende og gennemsigtige vilkår, og dermed i overensstemmelse med elforsyningslovens § 6d og § 73.

4 Fastsættelse af priselementer

Netselskabets omkostningsfordeling vil fortsat følge vandfaldsprincippet, som er beskrevet i tarifmodel 3.0. Denne metodeanmeldelse påvirker dermed ikke, hvordan omkostningerne fordeles mellem de forskellige kundekategorier (A-høj-, A-lav-, B-høj-, B-lav- og C-kunder). Metoden har heller ingen indflydelse på opdelingen af omkostninger mellem indfødnings- og forbrugstariffer i overensstemmelse med producentbetalingsmodellen, og der vil heller ikke ske ændringer i de omkostninger, der opkræves via abonnement.

Det er valgt at basere en betydelig del af betalingen på effekt. Årsagen til dette er, at effekt bedre kan sikre, at en lokal sammenslutning af netkunder har incitament til at reducere det maksimale træk fra nettet, hvilket er det som driver omkostningerne og udbygningsbehovet for elnetselskaberne. Energi som betaling er også bevaret, da energi også driver omkostninger, herunder ikke mindst nettabet. Men energi er også vigtigt, fordi varigheden af anvendelse af elnettet også har betydning for den samlede kollektive belastning af elnettet på højere spændingsniveauer.

Den nuværende tarifiering af lavspændingskunderne (C-kunderne) er baseret på tidsdifferentieret energibetaling pr. kWh. Tidsdifferentieringen er central og er derfor fastholdt for den nye kundegruppe som et incitamentsskabende prissignal, der tilskynder til effektiv udnyttelse af elnettet og placering af fleksibelt forbrug i de mindst belastede timer.

Det er de mest belastede timer, der er dimensionerende for elnettet. Målet med denne metode er at fremme en hensigtsmæssig adfærd blandt den nye kundegruppe i forhold til at reducere den maksimale udveksling med elnettet, målt ved den virtuelle udveksling i en transformerstation. Dette opnås ved at introducere effektbetaling. Effektbetalingen baseres på den effekt, som den lokale sammenslutning af netbrugere tilsammen faktisk anvender, og den kan reduceres, hvis sammenslutningen formår at mindske sit effektbehov f.eks. gennem samordning af forbrug og produktion eller ved at udjævne forbruget mest muligt over døgnets timer og derved reducere det maksimale træk fra det kollektive elnet.

Introduktionen af effektbetaling for denne kundekategori vil modsvares af en tilsvarende lavere tidsdifferentieret kWh-tarif for selvsamme kundegruppe.

4.1 Afregningspunkter

Med introduktionen af nærværende metode vil der for den nye kundegruppe – lokale sammenslutninger af netkunder – fremadrettet være to typer afregningspunkter.

Det første afregningspunkt vil være ved den fysiske individuelle elmåler for hver enkelt netkunde, der er med i en sammenslutning (individuelt aftagenummer). Her vil der blive opkrævet forbrugsabonnement fra netselskabet som hidtil, tariffer fra Energinet, udgifter til elhandel samt elafgifter til staten. Disse opkrævninger vil alt andet lige ikke blive påvirket af introduktionen af det fælles virtuelle målepunkt for sammenslutningen og disse vil som hidtil blive opkrævet via den enkelte netkundes individuelt valgte elleverandør (frit valg).

Det andet afregningspunkt vil være et nyt fælles virtuelt målepunkt, der oprettes i Datahubben som et nyt aftagenummer for sammenslutningen. Her vil netselskabets tariffer fremadrettet blive opkrævet. Det fysiske individuelle afregningspunkt for den enkelte netkunde i sammenslutningen vil blive friholdt fra den løbende tarifopkrævning fra netselskabet. I det fælles virtuelle afregningspunkt vil sammenslutningen til gengæld modtage en opkrævning for den samlede tarifieringsbetaling via den af sammenslutningen valgte elleverandør. Herefter vil det være sammenslutningens opgave at omfordele tariffbetalingen til sammenslutningens medlemmer. På sammenslutningens fælles afregningspunkt vil der ikke være opkrævninger vedr. tariffer for Energinet, udgifter til elhandel eller elafgifter til staten.

Nedenfor gennemgås de enkelte priselementer, som er relevante for den nye kundegruppe.

Følgende priselementer indgår i metoden og vil fremadrettet blive afregnet på det nye virtuelle målepunkt (selvstændigt aftagenummer) for sammenslutningen:

- Effektbetaling – denne introduceres for den nye kundekategori "lokale sammenslutninger af netkunder"
- Tidsdifferentierede tariffer – denne reduceres ift. niveauet i tarifmodel 3.0
- Abonnement for det nye kundeforhold "lokal sammenslutning af netkunder"

Følgende priselementer er relevante for kunder omfattet af nærværende metode, men fastsættelsen af priselementerne påvirkes ikke af metoden (indfødningstariffen vil dog fremadrettet blive afregnet i det nye virtuelle målepunkt):

- Indfødningstarif jf. model for producentbetaling
- Forbrugsabonnement jf. tarifmodel 3.0

Følgende priselementer fra tarifmodel 3.0 udgår, fordi der er anmeldt en erstatning, jf. Green Power Danmarks metodeanmeldelse om tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg (oktober 2023) og metode for tarifiering af lavspændingstilsluttede egenproducenter (oktober 2023):

- Rådighedstarifiering og -betaling jf. tarifmodel 3.0

Alle tarifelementerne beregnes af netselskabet efter nærværende metode. I de følgende afsnit beskrives først den virtuelle måling, der ligger til grund for tarifieringen og så beskrives beregningen af og rationale bag priselementerne: abonnement, effektbetaling, kWh-betaling og indfødningstarif.

4.1.1 Den virtuelle måling

Tariferingen af elnetydelsen sker på baggrund af det virtuelle målerpunkt, der er oprettet for den lokale sammenslutning af netbrugere. Målerdata registreres ikke ved en fysisk måler, men opgøres beregningsmæssigt på baggrund af de individuelle installationers timedata. Dette gøres ved at summere alle leverancer af el (E17 målepunkt) og fratække al el som er indfødt på elnettet (E18 målepunkt) time for time. Hvis summen er positiv i en time, registreres dette som den netto leverede mængde i den aktuelle time (E17). Er summen negativ registreres dette som den netto indfødte mængde i den aktuelle time (E18).

4.2 Abonnement

Introduktionen af en ny kundekategori for lokale sammenslutninger af netkunder vil medføre omkostninger til den virtuelle måling og til administration. Disse omkostninger skal dækkes af de lokale sammenslutninger af netkunder gennem et nyt abonnement som pålægges det virtuelle målerpunkt. Abonnementet skal udover administrationsomkostninger også dække omkostninger til fakturering og indberetning til Datahubben, til ind- og udmeldinger af sammenslutningerne samt øvrige omkostninger i forbindelse med oprettelse af sammenslutningerne.

Det er estimeret at abonnementet kommer til at ligge i omegnen af 2.000 DKK pr. år pr. sammenslutning, baseret på erfaringer fra lignende cases med fakturering og indberetning til Datahubben. Opkrævningen for dette abonnement vil ske for det virtuelle målepunkt (selvstændigt aftagenummer) i Datahubben. Den endelige fastlæggelse af abonnementet afventer en nærmere analyse samt vurderinger af omkostningerne til nye og opdaterede IT-systemer til håndtering af de lokale sammenslutninger af netkunder.

4.3 Effektbetaling

Effektbetalingen er fastlagt til at skulle opkræve 75% af det samlede variable provenu (de omkostninger der i Tarifmodel 3.0 opkræves via tariffene) ekskl. nettab for kundekategorien, mens energibetalingen skal opkræve de resterende 25%. Nettabsomkostninger opkræves fortsat igennem energitariffen, fordi det fortsat vil være elforbruget, der giver anledning til nettabsomkostningerne.

Splittet på 75%/25% er valgt med inspiration fra splittet, der er valgt for tarifering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg, jf. Green Power Danmarks metodebeskrivelse af oktober 2023. Der henvises til denne anmeldelse for en nærmere begrundelse for valget af splittet på 75%/25%.

Med introduktionen af effektbetaling er der fokuseret på at skabe en tarifering, hvor der tilskyndes til at udjævne træk fra elnettet og reducere peaks. Hvis sammenslutningerne kan reducere deres maximale træk (peaks) fra elnettet, kan de opnå en lavere effektbetaling.

4.3.1 Metode til opgørelse af effekt

Effekt opgøres i praksis via en timemåling af forbruget. Hver måned sendes der en regning baseret på måledata for løbende 12 måneder. De 10 timemålinger i perioden med højest kilowatt-time-forbrug for det virtuelle målerpunkt udvælges derpå til en gennemsnitsberegning. Dette gennemsnitlige elforbrug målt i kWh benyttes nu som udtryk for det højeste effekttræk i kW i den pågældende periode. Dette er parallelt med den metode med "Dynamisk 12-måneders effektbetaling" som Green Power Danmark har anmeldt og som Forsyningstilsynet har godkendt pr. 21. december 2023. og som vil blive anvendt for B-høj, A-lav og A-høj kunder, der opkræves effektbetaling.

4.3.2 Beregningsmetode for enhedsprisen for effekt

Som beskrevet ovenfor er der taget udgangspunkt i Tarifmodel 3.0 og fordelingen af omkostninger på kundekategorier. De lokale sammenslutninger af netkunder bliver en delmængde af C-kunderne. For at beregne effekt-prisen er der taget udgangspunkt i det samlede provenu for alle C-kunder og hertil er den samlede sum af effekt opgjort for alle kunder. Herefter kan der beregnes en effekt-pris for den samlede C-gruppe. Da det kun er 75% af provenuet, der opkræves via effekt, er prisen alene opgjort ud fra denne andel af provenuet.

Hvis den opgjorte enhedspris for effekt på basis af det samlede provenu og samtlige kunders effekt blev anvendt på samtlige kunders data, så ville det netop resultere i det samme provenu, som der i dag genereres via energitariffen. Hermed er effektprisen kalibreret ind i forhold til provenuet for C kunderne.

Ved opgørelsen af enhedsprisen for effekt er der desuden taget højde for samtidighedsgevinsten, der automatisk opstår, når kunders forbrug opgøres kollektivt. Dette er beskrevet i afsnittet nedenfor.

4.3.3 Korrektion for samtidighed

Netkunderne anvender ikke elnettet samtidig og udnytter aldrig deres fulde leveringsomfang samtidig. Dette er velkendt. Når der bygges elnet, tages der hensyn til dette og der er også taget hensyn til dette i priserne – både tilslutningsbidrag og tariffer. Der opstår således automatisk en samtidighedsgevinst, når flere kunder går sammen, som det er nødvendigt at korrigere for i forhold til at sikre, at sammenslutningerne ikke automatisk får rabat, uden at elnettet udnyttes mere optimalt. Der bør således ikke automatisk opstå rabat for en gruppe af kunder blot ved at indgå en aftale om lokal sammenslutning af netkunder.

Når belastningen i de individuelle installationer tages i betragtning, er den målte effekt ca. 3 gange højere end den effekt, der kan opgøres i transformestationerne. For en lokal sammenslutning af netkunder vil en del af denne reduktion i belastningen frem mod transformestationen opstå automatisk.

Der er lavet nærmere beregninger for at vurdere, hvor stor en del af belastningsreduktionen, der sker automatisk, som det vil være rimeligt at korrigere for. På baggrund af en vurdering af den automatiske samtidighedsgevinst, der opstår i lavspændingsnettet mellem de individuelle installationer og transformestationerne, er der beregnet en effektpris, som vurderes at være fair og omkostningsægte. Der er anvendt en model, hvor 85% af den automatiske samtidighedsgevinst er elimineret. Årsagen til, at det ikke er 100%, der er elimineret, skal ses i lyset af, at sammenslutningerne ikke nødvendigvis består af alle de kunder, der er tilsluttet under en transformestation. Dermed vil den fulde potentielle samtidighedsgevinst under en transformestation ikke automatisk blive realiseret af en lokal sammenslutning af netbrugere.

Kalibreringen er sket på baggrund af en række eksempler på mulige lokale sammenslutninger af netbrugere, jf. tabellen nedenfor. Eksemplerne er sammensat for at afspejle den variation, der kan være i forhold til størrelse og sammensætning af forbrug og produktion, herunder med og uden et batteri-anlæg.

Tabel 1 Eksempler på mulige lokale sammenslutninger af netkunder

Eksempel	Medlemmer	Produktionskapacitet	Nuværende årlige kWh træk	Batteri	
Nr. 1	42	131 kW (3 anlæg)	48.856	Ja	Andelsboligforening med solceller og batteri
Nr. 2	120	49 kW (2 anlæg)	174.321	Nej	Andelsboligforening med solceller
Nr. 3	74	45 kW	150.918	Nej	Andelsboligforening med solceller
Nr. 4	79	44 kW	83.138	Nej	Andelsboligforening med solceller
Nr. 5	18	48 kW (7 anlæg)	106.780	Nej	Villavej med 18 villaer heraf 7 med solceller
Nr. 6	3	180 kW (6 anlæg)	549.163	Nej	Rema 1000, Gymnasium, hurtiglader og solceller fra taget ved Teknikerbyen 25 i Virum
Nr. 7	80	30 kW	213.658	Nej	Lejlighedskompleks kombineret med villaer med solceller
Nr. 8	240	250 kW (20 anlæg)	324.185	Ja	Almene boliger med solceller

For eksemplerne ovenfor er ændringen i de samlede netbetalinger beregnet ved forskellige afvejningsfaktorer.

Det er vurderet, at afvejningen på 85% vil give incitament til en optimal udnyttelse af det lokale kollektive elnet og samtidig være balanceret i forhold til omkostningsægthed og rimelighed. Afvejningsfaktoren er indregnet ved beregningen af enhedsprisen for effekt. Konkret for Radius Elnet er summen af effekt for C kunderne opgjort til ca. 3 mio. kW, mens den er opgjort til ca. 1 mio. kW i transformerstationerne. Den samtidighedsgevinst, som opstår frem til transformerstationen, er således ca. 2 mio. kW. En reduktion på 85% af gevinsten er ca. 1,7 mio. kW, som skal trækkes fra summen på 3 mio. kW opgjort som summen af effekt fra alle individuelle C kunder. Hermed bliver den kalibrerede sum af effekt ca. 1,3 mio. kW – og det er denne, der er anvendt til beregning af effektprisen.

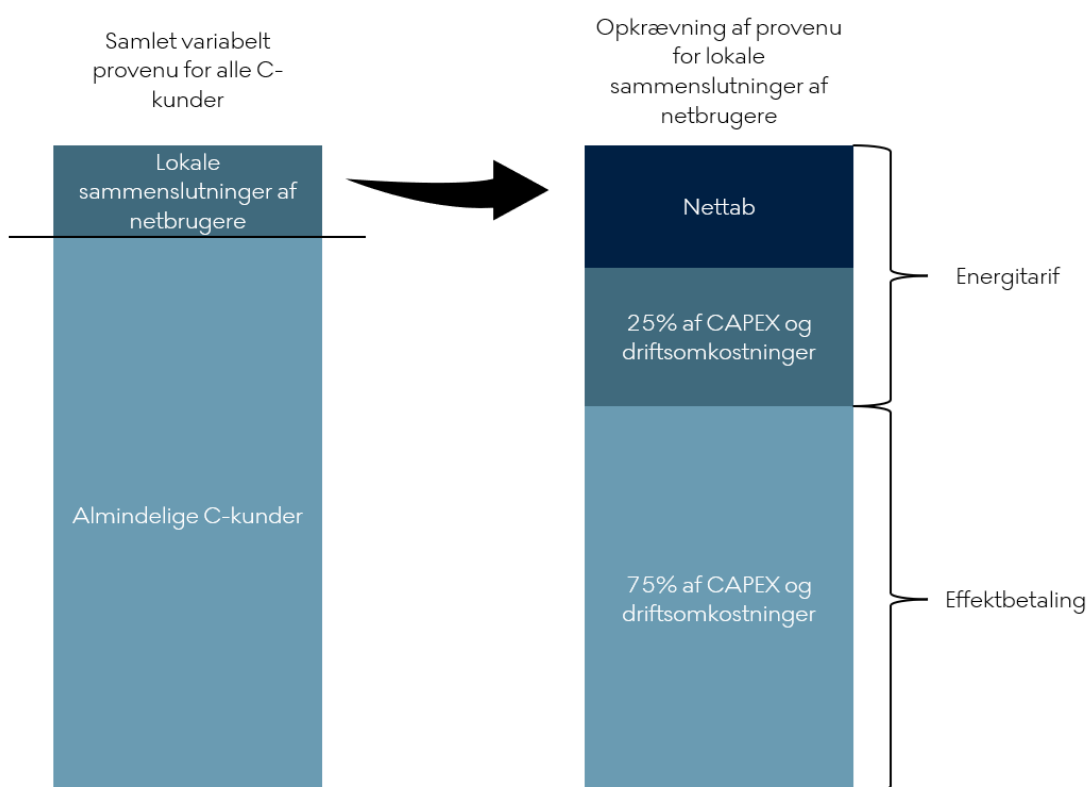
Fortolkningen af effektprisen efter kalibreringen er, at den nu sikrer, at lokale sammenslutninger af netkunder bliver tariferet med en enhedspris for effekt som udledt af C provenuet og sikrer, at sammenslutningerne ikke får fordel af den automatiske gennemsnitlige samtidighedsgevinst.

4.4 Betaling baseret på energi (kWh-betaling)

Betalingen baseret på energi (kWh) er fastlagt til at skulle opkræve 25% af det samlede provenu ekskl. nettab for kundekategorien, og hertil 100 % af omkostningerne til at dække nettabsomkostningerne. Energitarifferne vil dermed for denne kundegruppe være væsentligt lavere end for almindelige elkunder. Dette vil modsvares af introduktionen af effektbetaling, som kommer til at dække en større del af de samlede omkostninger for kundegruppen fremadrettet.

Inden for sammenslutningen vil der blive indført en timebaseret nettoafregning af nettariffen, hvilket betyder, at der for hver time vil blive opkrævet betaling baseret på enten elforbrug fra nettet eller tilførsel af elektricitet til nettet. Ved at tillade nettoafregning inden for hver time vil sammenslutningen samlet set trække mindre elektricitet fra nettet og tilføre mindre elektricitet til nettet sammenlignet med situationen, hvor hvert medlem af sammenslutningen tariferes individuelt ud fra individuelle målinger. Nettoafregningen muliggør en større grad af egetforbrug, hvilket alene giver sammenslutningerne en tarifmæssig fordel.

Figuren nedenfor illustrerer sammenhængen mellem det samlede provenu for C kunderne og den andel, som dækkes af lokale sammenslutninger af netbrugere.

Uden lokale sammenslutninger af netkunder opkræves det fulde provenu for C kunder fra de almindelige C kunder. Med lokale sammenslutninger af netkunder er det fortsat det samme provenu, der vil blive opkrævet fra C kunderne, men nu vil en del af indtægterne komme fra lokale sammenslutninger af netkunder. Som forklaret ovenfor vil en del blive opkrævet via effekt og en del via energi. Enhedspriserne er kalibreret efter at de lokale sammenslutninger af netbrugere – uden adfærdsændringer – betaler det samme provenu, som de individuelle kunder ville have betalt, uden at være blevet til en lokal sammenslutning af netkunder. Det er sikret gennem kalibrering af effektprisen ift. alle C kunder og ved at tage højde for de automatiske samtidighedsgevinster.

4.4.1 Tariffen for C kunder og lokale sammenslutninger af netkunder

På baggrund af metoden beskrevet ovenfor er tariffene for Radius Elnet beregnet til illustration af metoden. Da det alene er til illustration, er der alene anvendt beregninger for Radius Elnet. I tabellen nedenfor vises først de forventede tariffer for almindelige C kunder pr. 1.1.2025 (tarifferne taget i brug pr. 1.10.2023 benyttes, da det var de gældende tariffer ved beregning af tarifieringen for den nye kundegruppe).

Table 2 Radius tariffer ex. moms, øre/kWh for alm. C kunder

	Tariffer pr. 01.10.2023	
	Vinter	Sommer
Lavlast	12,15	12,15
Højlast	36,45	18,22
Spidslast	109,34	47,38
Netabonnement (forbrug)	537 kr.	
Kapacitetsbetaling pr. installeret effekt på anlæg over 10 kW (kun egenproducenter)	150 kr./kW	

Tarifferne ovenfor er de forventede tariffer for de almindelige C kunder pr. 1.1.2025 når branchens anmeldte metoder er taget til efterretning af Forsyningstilsynet. I tabellen nedenfor vises de tilhørende tariffer for de lokale sammenslutninger af netkunder beregnet ud fra det samme samlede provenu for C kunderne og ud fra metoden som beskrevet ovenfor.

Table 3 Radius tariffer ex. moms, øre/kWh for lokale sammenslutninger af netkunder

	Tariffer pr. 01.10.2023	
	Vinter	Sommer
Lavlast	4,17	4,17
Højlast	12,52	6,26
Spidslast	37,57	16,28
Netabonnement (forbrug)	537 kr.	
Effektbetaling	62 kr./kW/måned	

Som det fremgår af tabellen, forventes en effekttarif på ca. 60 kr. pr. kW pr. måned i Radius Elnet.

4.5 Indfødningsstarif

Indfødningsstariffen er fortsat gældende for lokale sammenslutninger af netkunder. Den vil blive opkrævet hos den nye kundegruppe i det virtuelle målepunkt. Opkrævningen af indfødningsstariffen vil dog, ligesom både effektbetalingen og energitariffen, blive målt og afregnet med de nettoficerede timeværdier i det nye virtuelle målepunkt. Det egetforbrug, der forekommer bag det virtuelle målepunkt, vil således ikke blive tariferet. Dette betyder i praksis, at sammenslutningen i tariferingsmæssig sammenhæng samlet set vil have en mindre indfødnings på nettet, der skal tariferes, end hvis hvert enkelt medlem af sammenslutningen blev tariferet individuelt. Det skyldes, at sammenslutningen kommer til at have en højere grad af samtidighed mellem forbrug og produktion. På elmarkedet i forhold til køb og salg af energi, vil det dog fortsat være den fulde mængde, der handles og afregnes.

Sammenslutningens indfødningsstarif vil være den samme som den, der gælder for almindelige producenter og egenproducenter, og derfor vil der ikke blive oprettet en separat indfødningsstarif for denne kundegruppe.

4.5.1 Særligt om aftagepligtige produktionsanlæg

Der er kunder, der har VE-anlæg, der fortsat er omfattet af aftagepligten efter VE-lovens § 52 og derfor er fritaget for at betale indfødningsstariffer. Øvrige kunder har anlæg, der ikke er omfattet af aftagepligten. Dette betyder i praksis, at der kan opstå sammenslutninger, hvor der bag det virtuelle tilslutningspunkt er anlæg, der både er omfattet af og ikke er omfattet af aftagepligten.

Det er vurderet, at den mest transparente og administrérbare løsning er, at alle sammenslutninger får samme indfødningsstarif i det virtuelle målepunkt. Dette betyder, at en producent under aftagepligten, der deltager i en sammenslutning, selv vælger at træde ind i sammenslutningen og dermed skifte fra sin nuværende (økonomisk fordelagtige) tarifiering som aftagepligtig producent (uden indfødningsstariffer) til at blive en del af sammenslutningen, hvor der betales indfødningsstariffer i det nye virtuelle målepunkt.

For at undgå diskrimination mellem forskellige producenter og egenproducenter baseret på, om deres anlæg er omfattet af aftagepligten eller ej, er der valgt den samme løsning for alle producenter og egenproducenter, der deltager i sammenslutningen, hvor sammenslutningens samlede elproduktion vil få tilknyttet indfødningsstariffer i det virtuelle målepunkt.

Dette er beskrevet og gennemsigtigt formidlet i vilkårsbestemmelserne.

5 Eksempler på konsekvenser for sammenslutninger

For de eksempler på mulige lokale sammenslutninger af netkunder der fremgik af tabel 1 er konsekvenserne i form af den samlede ændring i netbetalingen beregnet nedenfor.

Tabel 4 Ændring i netbetaling for mulige lokale sammenslutninger af netbrugere

Eksempel	Indfødnings kWh	Indfødnings betaling	Træk fra nettet kWh	Energitarif	Effekttræk kW	Effektbetaling	Abonnement	Ny årlig betaling
Nr 1	32.327	139	45.665	5.342	41	30.445	2.000	37.925
Nr 2	7.761	33	169.728	24.384	58	43.227	2.000	69.644
Nr 3	4.970	21	140.689	20.757	58	42.861	2.000	65.639
Nr 4	13.192	57	80.839	11.909	38	28.177	2.000	42.143
Nr 5	18.614	80	93.582	12.469	45	33.403	2.000	47.953
Nr 6	19.035	82	458.620	61.480	163	121.173	2.000	184.735
Nr 7	1.496	6	193.997	25.077	75	55.984	2.000	83.068
Nr 8	114.908	494	290.872	38.851	149	110.899	2.000	152.244

Besparelse ved nyt tarifieringsprincip		
Eksempel	DKK	%
Nr 1	-5.996	-19%
Nr 2	6.749	9%
Nr 3	2.508	4%
Nr 4	-1.658	-4%
Nr 5	-7.885	-20%
Nr 6	37.996	17%
Nr 7	-1.770	-2%
Nr 8	8.603	5%

Beregningerne viser, at der er stor variation i ændringen i betalingerne i de udvalgte eksempler. Der er sammenslutninger, som vil opleve en besparelse uden adfærdsændringer, og sammenslutninger som vil opleve at betale mere. Konsekvensen afhænger af balancen mellem forbrug og produktion og den samlede maksimale belastning af elnettet.

Eksemplerne viser, at der med kalibreringen på 85% er fundet en fornuftig afvejning, som sikrer en fornuftig balance, hvor de lokale sammenslutninger af netbrugere ikke automatisk opnår nogen tarifmæssige gevinster. Det kan imidlertid ikke undgås, at der vil være variationer. Det følger helt naturligt som en konsekvens af den nye mulighed for prisdifferentiering. Variationen er således en uvægerlig konsekvens af hjemlen til at indføre en særlig tarifiering for en lokal sammenslutning af netbrugere.

6 Konsekvenser for øvrige kunder

Denne metode ændrer som udgangspunkt ikke på netselskabernes omkostninger forbundet med forbrug, der fortsat vil fordeles mellem kundegrupperne efter vandfaldsprincippet. Metoden ændrer ikke på omkostningsfordelingen mellem indfødningsstariffer og forbrugstariffer, jf. producentbetalingsmodellen, og der vil ligeledes heller ikke ændres på omkostningsfordelingen, der opkræves via abonnement. Da medlemmerne af sammenslutningerne fortsat skal bibeholde deres individuelle elmålere og fortsat betale abonnement til elnetselskabet for denne, vil provenuet på abonnementerne ikke påvirkes af, hvor mange sammenslutninger der opstår.

Metoden kan have en mindre betydning for de øvrige C-kunders forbrugstarifering. Men kun hvis kalibreringen ikke er præcis. Konsekvensen kan være både en marginal mindre tarif og en marginal højere tarif. Men selv med en kalibrering, der ikke rammer nøjagtigt, vil der være tale om forsvindende små afledte konsekvenser.

Det er vanskeligt at vurdere, hvor mange kunder der vil benytte sig af muligheden for at blive afregnet som en lokal sammenslutning af netkunder. Men hvis der etableres 1000 sammenslutninger, og kalibreringen ikke er helt nøjagtig, så vurderes den afledte konsekvens på de øvrige C kunder maksimalt at være en ændring på 0,5% på tariffen.

Hvis de kunder, der omfattes af metoden (sammenslutningerne), ændrer adfærd som følge af den nye tarifering, kan det umiddelbart medføre lidt højere betaling til de øvrige C kunder, men igen vil der være en meget beskeden effekt. Hertil kommer, at omkostningerne over tid vil blive reduceret i takt med adfærdsændringerne, hvilket så igen vil bringe betalingen for de øvrige C kunder tilbage i balance.

Det vil løbende blive monitoreret, i hvilket omfang nærværende metode medfører ændret adfærd fra eksisterende kunder med henblik på at vurdere, om der skal ske tilpasninger af metoden.

7 Afvejninger om omkostningsægthed, transparens, rimelighed og ikke-diskrimination

Nærværende model for tarifering af lokale sammenslutninger af netkunder er udarbejdet under hensyn til kravene i elforsyningslovens § 73 og elforordningens artikel 18. Det er vurderingen, at kravene om rimelighed, gennemsigtighed, ikkediskrimination og omkostningsægthed i henholdsvis elforsyningslovens § 73 og elmarkedsforordningens artikel 18 efterleves i nærværende tariferingsdesign.

7.1 Omkostningsægthed

Nærværende metode introducerer effektbetaling i elnetkundernes betaling, hvis de måtte vælge at indgå i den nye kundegruppe, som sker på frivillig basis. Dermed kommer den nye type kundetype til at betale mere direkte for den kapacitet, der er til rådighed. Da det grundlæggende er behovet for kapacitet, som er bestemmende for de fleste af nettets omkostninger, vurderes det omkostningsægte, at effekttarifering udgør 75% af tariferingsgrundlaget for den nye kundegruppe.

Desuden vurderes det omkostningsægte, at den nye kundegruppe ikke får lov til at hjemtage hele samtidighedsgevinsten, der automatisk vil opstå, når flere kunder går sammen. Hensigten med den nye bestemmelse i elforsyningsloven er at understøtte sammenslutningerne i at optimere samtidigheden mellem forbrug og produktion, som kan give en fordel for de kollektive elforsyningsvirksomheder i forhold til brugen af det kollektive elnet. Eventuelle fordele f.eks. i form af reduceret maksimal belastning af det kollektive elnet, der kan føre til reducerede eller udskudte investeringer til udbygning, skal i sidste ende komme kunderne til gavn. Fordele der opstår automatisk og uden adfærdsændring vurderes derfor ikke entydigt at skulle komme kunderne til gavn. Kalibreringen, som er fastsat til 85% af den automatiske samtidighedsgevinst, vurderes at sikre en balance, hvor lokale sammenslutninger af netkunder som

udgangspunkt uden adfærdsændringer betaler det samme som alle andre C kunder.

7.2 Rimelighed

Cerius-Radius vurderer at metoden er rimelig. Der er tale om en omlægning i tarifstrukturen i forhold til hvordan almindelige C kunder tilsluttet lavspændingsnettet bliver tariferet. Men metoden kommer udelukkende til at omfatte de elnetkunder, der på frivillig basis vælger at indgå i det nærværende tariferingsregime, så ud fra et rimelighedssynspunkt fokuseres der udelukkende på "nye" elnetkunder og ikke på en omlægning af tarifieringen for de eksisterende elnetkunder. Baseret herpå er det fundet rimeligt, at der introduceres et nyt tariferingsprincip for en helt ny type elnetkunde. Samtidig bliver eksisterende kunder ikke berørt.

7.3 Transparens

Metoden stræber efter at opretholde en enkel og transparent tarifstruktur, der gør det let for elnetkunderne at forstå, hvordan de bedst kan reagere på incitamenterne i metoden. For mange vil det mest enkle prisværktøj være de tidsdifferentierede tariffer, som allerede er kendt af de fleste privatkunder, da de blev introduceret med tarifmodel 3.0. Nu introduceres der effektbetaling, som ikke er lige så kendt for privatkunderne, men allerede er et element i tarifmodel 3.0, der er anvendt for B-høj, A-lav og A-høj kunder.

I udviklingen af den nye tarifstruktur er der arbejdet på at skabe incitamentsskabende prissignaler for optimal udnyttelse af elnettet ved at samplacere forbrug og produktion. Det har været nødvendigt at afveje principperne om omkostningsægthed og transparens for at finde det rette kompromis. Ved at fastholde kWh-betalingen og samtidig introducere et prisværktøj, der nok er nyt for de fleste privatkunder, men allerede kendt fra den eksisterende tarifmodel, er der samlet set skabt en relativt simpel model, hvor kunderne har mulighed for at agere efter nogle kendte og relativt enkle målestørrelser.

7.4 Ikke-diskrimination

Med oprettelsen af kundekategorien "lokale sammenslutninger af netkunder" vil der blive oprettet en ny køberkategori. Denne køberkategori skal i fællesskab betale for de omkostninger, kategorien giver anledning til og vil samlet få del i eventuelle fordele f.eks. i form af reduceret maksimal belastning af elnettet. Kategorien er en delmængde af C kunderne og tarifieringen er kalibreret i forhold til denne købergruppes omkostninger.

Den nye kundekategori skal desuden betale et abonnement, der dækker de ekstra administrationsomkostninger, som de påfører netselskabet. Der kommer med andre ord ikke til at være andre kunder der betaler for omkostningerne til den nye kundekategori.

Oprettelsen af den nye kundekategori vil være ikke-diskriminerende, da alle C kunder får mulighed for at benytte sig af produktet, hvis de vælger at indgå i en sammenslutning af netbrugere.

8 Metodens sammenhæng med den øvrige udvikling i tarifieringen

Tariferingsmetoden for lokale sammenslutninger af netkunder er baseret på grundmekanismerne i Tarifmodel 3.0, herunder ikke mindst vandfaldsprincippet, der er det primære omdrejningspunkt til sikring af en omkostningsægte tarifiering. Den fastlagte afgrænsning er valgt netop med dette formål.

Det gælder derfor også, at metoden for tarifiering af lokale sammenslutninger af netkunder som udgangspunkt skal kobles op på Tarifmodel 3.0 og en eventuel tidsbegrænsning af godkendelsen bør følge Tarifmodel 3.0. Når Tarifmodel 3.0 opdateres vil det være naturligt også at lave en opdatering af metoden for lokale sammenslutninger af netkunder.

Det er valgt at basere en betydelig del af betalingen på effekt. Årsagen til dette er, at effekt bedre kan sikre, at en lokal sammenslutning af netbrugere har incitament til at reducere det maksimale træk fra nettet, hvilket er det som driver omkostningerne og udbygningsbehovet for elnetselskaberne. Energi som betaling er også bevaret, da energi også driver omkostninger, herunder ikke mindst nettabet. Men energi er også vigtig fordi varigheden af anvendelse af elnettet også har betydning for den samlede kollektive belastning af elnettet længere oppe i nettet.

De to abonnemeter er nødvendige for at sikre en omkostningsægte tarifiering og dækning af de omkostninger, som en lokal sammenslutning af netkunder giver anledning til. Kunderne skal fortsat dække omkostningerne til elmålere og service heraf (det almindelige abonnement) og omkostningerne til den nye fælles virtuelle måling, herunder den administration, som den lokale sammenslutning giver anledning til.

I forhold til den automatiske samtidighed, så er der lavet en kalibrering af metoden for at tage højde for dette, så der ikke automatisk opstår fordele for en lokal sammenslutning af netkunder.

Det vil ikke kunne lade sig gøre at tilknytte betalingen for brug af elnettet til de individuelle målere, da dette vil kræve en forudsætning om, hvordan fordelingen af den samlede betaling skal være i forhold til data fra de individuelle målinger. Der sker en nettificering af forbrug og produktion, som gør, at der ikke er et objektivt grundlag for at lave denne fordeling. Det påhviler således en lokal sammenslutning af netkunder selv at lave denne fordeling.

Øvrige kundegrupper tarifiering er uændret i forhold til det anmeldte og godkendte i tarifmodel 3.0.

9 Høringsproces

Den 19. september 2023 inviterede Cerius-Radius 60 aktører, hvoraf 40 mødte op, til aktørdialog om tarifiering af lokale sammenslutninger af netbrugere.

På dialogmødet præsenterede Cerius-Radius de foreløbige overvejelser om tarifiering af lokale sammenslutninger af netbrugere, herunder oplægget til afgrænsning af, hvem der kunne gøre brug af metoden. Der blev inviteret til dialog og afklaring af spørgsmål. Efter aktørdialogen blev præsentationen gjort tilgængelig på Cerius' og Radius' hjemmesider, herunder med kontaktoplysninger for uddybende spørgsmål.

Som appendiks 1 er vedlagt en kort opsummering af de overordnede kommentarer fra mødet, opdelt i kategorier, sammen med en begrundelse for, om kommentarerne gav anledning til ændringer i modellen.

10 Ikrafttrædelse

Metoden planlægges så vidt muligt at skulle træde i kraft den 1. januar 2025 under forudsætning af en forudgående godkendelse af Forsyningstilsynet, samt at de nødvendige administrative, IT-mæssige og afregningstekniske forhold er på plads.